

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Вченою радою ЦНТУ

Протокол № 4

від «26» 09 2022 р.

Голова Вченої ради

Володимир КРОПІВНИЙ

Введено в дію наказом ректора
№ 1450 від 4.10 . 2022 р.

КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ
Центральноукраїнського національного технічного
університету

м. Кропивницький
2022

КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Для впровадження державної політики у сфері якості освіти, а також для створення позитивного та сприятливого середовища при реалізації освітнього процесу, діяльність Центральноукраїнського національного технічного університету (далі –ЦНТУ) спрямована на запобігання, перешкоджання та зупинення проявів академічної недоброчесності.

Кодекс Академічної доброчесності, разом з іншими регламентуючими документами ЦНТУ, забезпечує дотримання принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин.

При формуванні змісту Кодексу враховано вимоги Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України, чинних наказів і рекомендацій Міністерства освіти і науки України, іншої загальнодержавної нормативної бази. У тексті Кодексу використано інформацію з відкритих електронних ресурсів – сайтів (включаючи нормативну базу) вітчизняних і закордонних закладів вищої освіти, національних та міжнародних установ і асоціацій, освітня і наукова періодика, пропозиції спільноти університету.

Кодекс визначає правила і норми академічної доброчесності, етичної поведінки, професійного спілкування працівників та осіб, що навчаються у Центральноукраїнському національному технічному університеті.

ВИЗНАЧЕННЯ

Для цілей цього Кодексу нижченаведені терміни вживаються в такому значенні:

Автор - це фізична особа, творчою працею якої створено твір.

Академічна доброчесність — це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Посилання — уривок, витяг з якого-небудь твору, на який посилаються у викладі, з точною назвою джерела й вказівкою на відповідну сторінку.

Твір - результат інтелектуальної, аналітико-синтетичної чи евристичної діяльності окремої людини чи групи людей, поданий у формі, що дає змогу його поширення, отримання, зберігання, обробки, відтворення для використання різними засобами, методами, способами, технологіями.

Цитата — порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерела цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

Першоджерело — оригінальні джерела, які не передбачають інтерпретації інформації. До таких належать: тексти, листи, фотографії, щоденники, малюнки, дані від науково-дослідних та соціологічних інститутів, органів влади, установ статистики, архівів тощо.

ПРИНЦИПИ ТА НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ЕТИКИ АКАДЕМІЧНИХ ВЗАЄМВІДНОСИН ПІД ЧАС РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Основними принципами та фундаментальними цінностями академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин є:

- *доброчесність* – відданість учасників освітнього процесу моральним принципам та стандартам, які створюють бар'єр для недоброчесності;
- *чесність та порядність* – системне уникнення проявів академічної недоброчесності під час реалізації власної діяльності;
- *правдивість* – прагнення до істини, вільне та відкрите поширення найкращих практик реалізації власної діяльності, їх безперервне надбання та збагачення;
- *прозорість* – доступність та відкритість інформації, яка передбачає, що всі учасники освітнього процесу зобов'язані діяти відкрито, зрозуміло та в рамках закону;
- *законність* – дотримання кожним учасником освітнього процесу законів та стимулювання до цього інших;
- *повага* – повага до ідей, гідності інших, їхнього фізичного та психічного здоров'я, на благо колегіальності та співпраці з іншими учасниками освітнього процесу;
- *довіра* – усі учасники освітнього процесу мають впевненість в чесності та чесноті один одного, можуть покластись один на одного, позбавлені страху, що результати діяльності можуть бути несанкціоновано запозиченими, кар'єру спалюжено, а репутацію підірвано;
- *справедливість* – неупереджено однакове ставлення до усіх учасників освітнього процесу, позбавлене дискримінації та нечесності;

- *відповідальність* – вміння брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності, виконувати взяті на себе певні зобов'язання, протистояти проявам академічної недоброчесності, подавати приклади гідної поведінки;
- *сумлінність* – учасники освітнього процесу належним чином використовують делеговані їм повноваження без перевищення або несумлінності виконання;
- *професіоналізм* – підтримання високого рівня компетентності кожним учасником освітнього процесу.

ВИДИ ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Формами проявів академічної недоброчесності є:

- академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

Види академічного плагіату:

копіювання чужої роботи (як без, так і з відома) та оприлюднення її під своїм іменем;

представлення суміші власних та запозичених в інших аргументів без належного цитування джерел;

перефразування чужої роботи без належно оформленого посилання на оригінального автора або видавця.

- обман, підробка – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої, наукової, творчої діяльності чи організації освітнього процесу;
- приписування результатів колективної діяльності одній або окремим особам;
- фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- самоплагіат– оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- хабарництво;
- необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти (виставлення балів за конспект, відвідування навчальних занять, віднімання балів, тощо).
- списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

- надання недостовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Наведений перелік не є остаточно вичерпним і не охоплює всіх діянь, що можуть містити ознаки порушення академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин.

ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ПЕДАГОГІЧНИМИ, НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИМИ ТА НАУКОВИМИ ПРАЦІВНИКАМИ ПЕРЕДБАЧАЄ:

обов'язкове слідування фундаментальним цінностям академічної доброчесності, зазначених в Кодексі та дотримання норм чинного законодавства;

посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;

контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти; об'єктивне оцінювання результатів навчання.

ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ ПЕРЕДБАЧАЄ:

самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

АКАДЕМІЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

За порушення норм академічної доброчесності наукові, педагогічні та науково-педагогічні працівники ЦНТУ можуть бути притягнуті до дисциплінарної, адміністративної, кримінальної відповідальності відповідно норм законодавства України, у тому числі таких як:

- відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання;
- позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади та ін.

До здобувачів вищої освіти, у випадку порушення правил академічної доброчесності, в т.ч. встановлення факту плагіату, може бути застосовано такі види заходів впливу:

- академічні (незарахування роботи; повторне проходження оцінювання; повторне проходження навчального курсу);
- дисциплінарні (догана, письмове попередження, відрахування) та ін.

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Кодекс обговорюється та затверджується на засіданні Вченої Ради університету.

Зміни і доповнення до Кодексу вносяться у тому ж порядку.
Кодекс розглянуто та схвалено на засіданні Вченої Ради університету.

Вчений секретар

Віктор Каліч

Проректор з науково-педагогічної роботи

Андрій Кириченко

Проректор з наукової роботи

Олександр Левченко

Голова студради

Анна Вдовенко

Юрисконсульт

Євгеній Цехмістер

Директор бібліотеки

Вікторія Євміна